UCLA

Archive of the Yiddish Literary Journal Kheshbn

Title

A Seyferl In Alt-Yidish / A Holy Book in Old-Yiddish

Permalink

https://escholarship.org/uc/item/19p0826s

Journal

Archive of the Yiddish Literary Journal Kheshbn, 91(1)

Author

Chaim Leib Fuchs, Khayim Leyb Fuks /

Publication Date

1978

Copyright Information

Copyright 1978 by the author(s). All rights reserved unless otherwise indicated. Contact the author(s) for any necessary permissions. Learn more at https://escholarship.org/terms

Peer reviewed

חיים לייב פוקס / מאָנטרעאל

א ספרל אין אלמן יידיש

געווידמעט דעם אמתן אוהב־יידיש, אַברהם גאָלאָמב, צו זיין 90טן געבוירן־טאָג.

אַ ספרל אין אַלטן יידיש האָט היינט צו מיר גערעדט. תמימותדיק פאַרחידושט, ווי מיין מאַמעס אַ געבעט.

די ווערטער ווארע, פרומע צו מיר שטיל געפלויגן. פון בחור שלמה בר שמעון געקוקט מיר אין די אויגן.

איך האָב פאַר זיי פאַרשעמט זיך מיט מיין יידיש־לשון. אין האַרץ עס האָט געקלעמט מיך זיין שרעק פון ווערן אויסגעלאָשן...

איך האָב געזען דעם שרייבער אין זיינע קראַנקע יאָרן. זיין ספרל פאַרפאַסט פאַר ווייבער__ עס לעבט אין מיין זכרון...

דאָס לשון אַלט __ נאָר דויערט פון יענער צייט ביז איצטער__ __ אין טיף האָב איך באַדויערט זיין לעבן וואָס אויסגעבליצט האָט...

אין פיודאַ איך זע אים שפּאַנען מיט זיין חיבור שטילן... איך וואָלט צו אים געגאַנען דערציילן מיינע געפילן...

> איך וואָלט אים זיכער זאָגן: אַזוי איז אונדזער גורל — מיר לעבן מיטן טאָגן. נאָר קיינמאָל ווערט פאַרלוירן _ נאָר קיינמאָל ווערט פאַרלוירן _

דאָס רוישן פון די הערצער, אונדזער רעדן, זינגען, צי עס איז אין שירים, אָדער אין נגינה...

אַ ספּרל אין אַלטן יידיש, האָט היינט צו מיר גערעדט, געהייליקט און געקידושט ווי מיין לעצט געבעט:

ווי ווערטער וואָס איך דאַוון אין מיין יידיש ליד. אין דאָס זיין מיין עולם הבא, מיין גליק צו זיין אַ ייד...

מיט איר ליכט און קדושה (און אויך מיט אירע פראָבלעמען און זאָרגן) צו אַלע שטעט אַרום איר און צו אַלע יידן וווּ זיי זאַלן ניט זיין ...

זאָלן ניט זיין ... ווי עס זינגט אהרן צייטלין אין זיין:

געזאַנג לכבוד ירושלים עיר הקודש

"ס'גייט אַרוּנטער פון הימל אַ ייד און מיט ליפ וואָס גליט קושט ער די ערד פון ישראל. מיט יענעם קוש פאַרבינדט ער ערד און הימל און ייד: זיי ווערן איינס זאַלבעדריט." שפיגלט זיך אָפּ אין דער וואַרעמער זון אונטערן בלויען הימל. (אַזוי בערך באַר צייכענען פּאָעטן די שטאָט). איז היינט צייכענען פּאָעטן די שטאָט). איז היינט געוואָרן אויף יעדן באַרג אַ נייע שטאָט באַזעצט מיט יידן, זוו עס גייט אַן אַן איני טענסיוו יידיש לעבן: יידישע געשעפטן, פאַבריקן און לאַבאָראַטאָריעס, וויסנשאַפט־לעכע פאָרשונגען און מעדיצינישע דער־פינדונגען, שולעס און קינדערגאָרטנס, ווו הילכיקע קולות פון תינוקת של בית רבן פילן אַן די לופט מיטן תורה־ביגון רבן פילן אַן די לופט מיטן תורה־ביגון און לעבנס־לוסט, און די ליכטיקע, גאָל־דענע ירושלים של מעלה שטראַלט אַרויס און ירושלים של מעלה שטראַלט אַרויס